

CEN429 GÃ¼venli Programlama Hafta-3

Veri GÃ¼venliÄŸi: KullanÄ±mda, AktarÄ±mda ve Depolamada

Yazar: Dr. Ã–ÄŸr. Åœeyesi UÄŸur CORUH

İçindekiler

1 CEN429 GÃ¼venli Programlama	1
1.1 Hafta-3	1
1.1.1 Outline	2
1.2 Hafta-3: Veri GÃ¼venliÄŸi - KullanÄ±mda, AktarÄ±mda ve Depolama Halindeki Veri GÃ¼venliÄŸi	2
1.3 KullanÄ±mda Veri GÃ¼venliÄŸi (Data-In-Use Security)	2
1.3.1 1. ÄŸalÄ±ÄŸma ZamanÄ± Uygulama Verisi GÃ¼venliÄŸi (Runtime Application Data Security)	2
1.4 AktarÄ±mda Veri GÃ¼venliÄŸi (Data-In-Transit Security)	2
1.4.1 1. Veri AktarÄ±mÄ± SÄ±rasÄ±nda GÃ¼venlik YÄŸntemleri (Data Security Methods During Transportation)	2
1.4.2 2. Sunucu ÄŸletiÄŸimi (Server Communication)	3
1.5 Depolamada Veri GÃ¼venliÄŸi (Data-At-Rest Security)	3
1.5.1 1. Depolama Halindeki Veriler ÄŸŸŸin GÃ¼venlik YÄŸntemleri (Data Security Methods During Stored State)	3
1.6 Statik ve Dinamik VarlÄ±klarÄ±n KorunmasÄ± (Protection of Static and Dynamic Assets)	4
1.6.1 1. Statik VarlÄ±klarÄ±n KorunmasÄ± (Protection of Static Assets)	4
1.6.2 2. Dinamik VarlÄ±klarÄ±n KorunmasÄ± (Protection of Dynamic Assets)	4
1.7 VarlÄ±k ÄŸzellikleri (Property of Assets)	5
1.8 HaftanÄ±n ÄŸzeti ve Gelecek Hafta	5
1.8.1 Bu Hafta:	5
1.8.2 Gelecek Hafta:	6

Œekil Listesi

Tablo Listesi

1 CEN429 GÃ¼venli Programlama

1.1 Hafta-3

1.1.0.1 Veri GÃ¼venliÄŸi: KullanÄ±mda, AktarÄ±mda ve Depolamada ÄŸndir

- PDF¹
- DOC²
- SLIDE³
- PPTX⁴

¹pandoc_cen429-week-3.tr_doc.pdf

²pandoc_cen429-week-3.tr_word.docx

³cen429-week-3.tr_slide.pdf

⁴cen429-week-3.tr_slide.pptx

1.1.1 Outline

- Veri G^{1/4}venli^ÄYi: Kullan^Ä±mda, Aktar^Ä±mda ve Depolamada
- Yaz^Ä±l^Ä±m Geli^ÄYtirme S^Ä¼re^ÄŞleri
 - Kullan^Ä±mda Veri G^Ä¼venli^ÄYi
 - Aktar^Ä±mda Veri G^Ä¼venli^ÄYi
 - Depolamada Veri G^Ä¼venli^ÄYi
- Dinamik ve Statik Varl^Ä±klar^Ä±n Korunmas^Ä±

1.2 Hafta-3: Veri G^Ä¼venli^ÄYi - Kullan^Ä±mda, Aktar^Ä±mda ve Depolama Halindeki Veri G^Ä¼venli^ÄYi

1.2.0.1 Teorik Konu Ba^ÄYl^Ä±klar^Ä± ve Uygulamalar

1.3 Kullan^Ä±mda Veri G^Ä¼venli^ÄYi (Data-In-Use Security)

1.3.1 1. Ä±al^Ä±Ä^Yma Zaman^Ä± Uygulama Verisi G^Ä¼venli^ÄYi (Runtime Application Data Security)

1.3.1.1 Teorik A^ÄŞ^Ä±klama: Kullan^Ä±mda veri g^Ä¼venli^ÄYi, uygulama Ä±al^Ä±Ä^Y±rken bellekte tutulan hassas bilgilerin korunmas^Ä± ile ilgilenir. Bu g^Ä¼venlik, Ä[¶]zellikle bellekte ge^ÄŞici olarak bulunan verilerin k^Ä¶t^Ä¼ ama^ÄŞl^Ä± yaz^Ä±l^Ä±mlar taraf^Ä±ndan ele ge^ÄŞirilmesini engellemek i^ÄŞin kullan^Ä±l^Ä±r.

1.3.1.2 Uygulamalar:

1. **Bellek Ä^Yifreleme:** Bellekteki hassas verilerin Ä^Yifrelenmesi.
2. **K^Ä¶t^Ä¼ye Kullan^Ä±m Tespiti:** Bellekteki Ä^Y¼pheli hareketlerin izlenmesi ve m^Ä¼dahale edilmesi.
3. **Veri Manip^Ä¼lasyonu Testleri:** Ä±al^Ä±Ä^Yma zaman^Ä±ndaki verilerin yanl^Ä±Ä^Yl^Ä±kla veya kas^Ä±tl^Ä± olarak de^ÄYiÄ^Ytirilip de^ÄYiÄ^YtirilmediÄ^Yini test etme.
4. **Dinamik Bellek Y^Ä¶netimi:** Bellek s^Ä±z^Ä±nt^Ä±lar^Ä±nÄ[±] engellemek ve veri s^Ä±z^Ä±nt^Ä±lar^Ä±nÄ[±] minimize etmek.
5. **S^Ä¼rekli Kimlik Do^ÄYrulama:** Kullan^Ä±c^Ä±lar^Ä±n oturumlar^Ä± s^Ä¼resince kimliklerinin tekrar tekrar do^ÄYrulanmas^Ä±.
6. **Veri Maskelenmesi:** Hassas verilerin yaln^Ä±zca yetkili s^Ä¼re^ÄŞler taraf^Ä±ndan g^Ä¶r^Ä¼lebilir olmas^Ä±.
7. **Tamperproof Mekanizmalar^Ä±:** Bellekteki verilerin manip^Ä¼le edilip edilmediÄ^Yini kontrol eden ve bu verilerin de^ÄYiÄ^Ytirilmesi durumunda sistemin tepki vermesini sa^ÄYlayan mekanizmalar.
8. **G^Ä¼venlik Protokollerinin Ä[°]zlenmesi:** Uygulama Ä±al^Ä±Ä^Y±rken kullan^Ä±lan g^Ä¼venlik protokollerinin anormal davran^Ä±l^Ä±lar^Ä±nÄ[±] izleme.
9. **Veri G^Ä¼venlik Duvarlar^Ä±:** Bellek i^ÄŞindeki hassas verilerin yaln^Ä±zca yetkili s^Ä¼re^ÄŞler taraf^Ä±ndan eri^ÄYilebileceÄ^Yi g^Ä¼venlik katmanlar^Ä± ekleme.
10. **Geli^ÄYmiÄ^Y Kay^Ä±t Tutma:** Bellekteki veriler Ä^¼zerinde ger^ÄŞikleÄ^Ytirilen t^Ä¼m i^ÄYlemlerin kay^Ä±t alt^Ä±na al^Ä±nmas^Ä±.

1.4 Aktar^Ä±mda Veri G^Ä¼venli^ÄYi (Data-In-Transit Security)

1.4.1 1. Veri Aktar^Ä±m^Ä± S^Ä±ras^Ä±nda G^Ä¼venlik Y^Ä¶ntemleri (Data Security Methods During Transportation)

1.4.1.1 Teorik A^ÄŞ^Ä±klama: Verilerin aÄ^Y Ä^¼zerinden aktar^Ä±lmas^Ä± s^Ä±ras^Ä±nda, bu verilerin gizliliÄ^Yinin ve b^Ä¼t^Ä¼nl^Ä¼Ä^YÄ^¼nÄ^¼n korunmas^Ä± gerekir. G^Ä¼venli bir Ä^Yekilde veri aktar^Ä±m^Ä± sa^ÄYlamak i^ÄŞin Ä^Yifreleme, kimlik do^ÄYrulama ve b^Ä¼t^Ä¼nl^Ä¼k kontrolleri uygulan^Ä±r.

1.4.1.2 Uygulamalar:

1. **Oturum Anahtar^Ä± (Session Key):** Ä[°]stemci ve sunucu aras^Ä±nda dinamik olarak oturum anahtar^Ä± olu^ÄYturma ve bu anahtar ile Ä^Yifreleme yapma.

2. **Cihaz BaÄŸlama (Device Binding):** Verilerin belirli bir cihaza baÄŸlÄ± olarak iletilmesini saÄŸlayarak, verilerin farklı bir cihazda ÄŸÄ±lmasını engelleme.
3. **SÄ±rÄ±m BaÄŸlama (Version Binding):** Yalnızca belirli sÄ±rÄ±mlerin veri iletimine izin vererek, gÄ±venlik aÄŸÄ±klarÄ± barÄ±ndÄ±ran eski sÄ±rÄ±mlerin veri almasını engelleme.
4. **ÄŸifrenmiÄŸ YÄ±k (Confidential Payload):** TaÄŸÄ±nan verinin ÄŸifrenerek sadece yetkili taraflar tarafından okunabilir hale getirilmesi.
5. **BÄ±tÄ±nlÄ±k KontrolÄ± (Integrity Control):** Veri aktarÄ±mÄ± sÄ±rasÄ±nda verilerin bozulmadan veya deÄŸiÄŸtirilmeden iletilmesini doÄŸrulama.
6. **Kimlik DoÄŸrulama (Authenticity Control):** Veri gÄŸnderenin ve alÄ±cÄ±nın kimliklerinin doÄŸrulanmasını.
7. **GÄ±venli Ä°letiÄŸim KanallarÄ± (Secure Communication Channels):** SSL/TLS protokollerini kullanarak gÄ±venli veri aktarÄ±mÄ± gerÄŸekleÄŸtirme.
8. **SSL SertifikalarÄ±:** Sunucu doÄŸrulanmasÄ±nda SSL sertifikalarÄ± kullanarak veri aktarÄ±mÄ± sÄ±rasÄ±nda gÄ±venliÄŸi artÄ±rma.
9. **Veri Ä°zleme (Data Monitoring):** AktarÄ±m sÄ±rasÄ±nda verinin izlenmesi ve anormal durumlarÄ±n tespiti.
10. **ÄŸifreli Ä°letiÄŸim Protokolleri:** HTTPS, SSH gibi ÄŸifreli protokoller Ä±zerinden veri iletilimi yapma.

1.4.2 2. Sunucu Ä°letiÄŸimi (Server Communication)

1.4.2.1 Teorik AÄŸÄ±klama: Sunucu ile istemci arasÄ±ndaki gÄ±venli iletiÄŸim, verilerin gÄ±venli bir ÄŸekilde sunucuya aktarÄ±lmasını saÄŸlar. Bu sÄ±reÄŸte sunucunun kimliÄŸini doÄŸrulamak ve iletilen verilerin ÄŸifrenmesi bÄ±yÄ±k ÄŸnem taÄŸÄ±r.

1.4.2.2 Uygulamalar:

1. **Sunucu Kimlik DoÄŸrulama Kodu (Server Authentication Code):** Sunucunun kimliÄŸini doÄŸrulayan ÄŸzel bir kimlik doÄŸrulama mekanizmasını geliÄŸtirme.
2. **GÄ±venli Sunucu Ä°letiÄŸimi (Secure Server Communication):** Sunucu ve istemci arasÄ±nda verilerin SSL/TLS ile ÄŸifrenmesini saÄŸlama.
3. **Oturum AnahtarÄ± ÄŸifreleme (Session Key Encryption):** Verilerin oturum anahtarlarÄ± kullanarak ÄŸifrenmesini saÄŸlama.
4. **Sunucu Ä°zerinde Veri Ä°zleme (Data Monitoring):** Sunucuya gelen ve giden veri trafiÄŸini izleyip anormallikleri tespit etme.
5. **Veri BÄ±tÄ±nlÄ±k ÄŸÄ± DoÄŸrulama:** Verilerin sunucuya bozulmadan iletilmesini doÄŸrulayan bÄ±tÄ±nlÄ±k kontrol mekanizmalarÄ±nÄ± kullanma.
6. **Verilerin ÄŸifrenmesi (Data Encryption):** Verileri sunucuya gÄŸndermeden ÄŸnce istemci tarafÄ±nda ÄŸifreleme.
7. **Sunucu YanÄ±tlarÄ±nÄ± Ä°mzalama (Response Signing):** Sunucudan gelen yanÄ±tlarÄ± dijital imza ile doÄŸrulama.
8. **Sunucu Yedekleme:** Sunucuda tutulan kritik verilerin dÄ±zenli olarak yedeklenmesi ve ÄŸifreli olarak saklanması.
9. **GÄ±venli Oturum Kapatma (Secure Session Termination):** Oturum sona erdiÄŸinde oturum anahtarlarÄ±nÄ± gÄ±venli bir ÄŸekilde temizlenmesi.
10. **Kimlik DoÄŸrulama Loglama:** Sunucu tarafÄ±nda tÄ±m kimlik doÄŸrulama iÄŸlemlerinin loglanması ve gerektiÄŸinde izlenebilmesi.

1.5 Depolamada Veri GÄ±venliÄŸi (Data-At-Rest Security)

1.5.1 1. Depolama Halindeki Veriler Ä°Ÿin GÄ±venlik YÄŸntemleri (Data Security Methods During Stored State)

1.5.1.1 Teorik AÄŸÄ±klama: Veriler sabit disklerde, veri tabanlarÄ±nda veya bulut ortamlarÄ±nda depolandÄ±ÄŸÄ±nda, bu verilerin korunmasını gerekir. ÄŸifreleme ve bÄ±tÄ±nlÄ±k kontrolÄ± gibi yÄŸntemler, depolanan verilerin izinsiz eriŸimlere ve saldÄ±rlara karŸÄ± korunmasını saÄŸlar.

1.5.1.2 Uygulamalar:

1. **Whitebox AES:** Depolama alanında AES algoritmasıyla whitebox yöntemiyle uygulayarak verilerin daha güvenli bir şekilde korunması sağlama.
2. **Whitebox DES:** Whitebox DES algoritmasıyla verilerin şifrelenmesi ve güvenli testlerinin yapılması.
3. **Güvenlik Kabuk Matrisi (Security Shell Matrix):** Verilerin güvenli bir şekilde depolanması sağlama için dosya sisteminde güvenlik kabuğu oluşturulması.
4. **Anahtar Yönetimi:** Şifreleme anahtarları güvenli bir şekilde saklanması ve düzenli olarak değiştirilmesi.
5. **Şifreli Veritabanı:** Veritabanındaki hassas verilerin şifrelenmesi ve sadece yetkili kullanıcıların erişebilmesi.
6. **Depolanan Verilerin Şifrelenmesi:** Tüm verilerin şifreli bir formatta saklanması ve yetkisiz erişimlerin engellenmesi.
7. **Dosya Bütünlük Kontroleri:** Depolanan dosyaların izinsiz değiştirilip değiştirilmediğini kontrol eden mekanizmalar.
8. **Veri Yedekleme:** Kritik verilerin düzenli olarak yedeklenmesi ve yedeklerin şifreli olarak saklanması.
9. **Güvenli Silme:** Depolama alanındaki verilerin silinmesi gerektiğinde, verilerin geri alınamaz şekilde silinmesi.
10. **Bütünlük Kontroleri:** Dosyaların bütünlük kontrolünü sağlayan ve yetkisiz değişiklikleri tespit eden mekanizmalar kullanma.

1.6 Statik ve Dinamik Varlıkların Korunması (Protection of Static and Dynamic Assets)

1.6.1 1. Statik Varlıkların Korunması (Protection of Static Assets)

1.6.1.1 Teorik Açıklama: Statik varlıklar, veritabanında veya sabit depolama ortamında değiştirilmeden duran verilerden oluşur. Bu varlıkların korunması, veri bütünlüğü sağlama ve izinsiz erişimleri engellemek için son derece önemlidir.

1.6.1.2 Uygulamalar:

1. **Anahtarların Şifrelenmesi:** Statik anahtarları güvenli bir şekilde depolaması için şifreleme yöntemleri kullanma.
2. **Kaynak Kodların Koruma:** Kaynak kodlarının izinsiz kopyalanması ve değiştirilmesini engelleyen mekanizmalar geliştirme.
3. **Statik Dosyaların Bütünlük Kontrolü:** Sabit dosyaların bütünlük kontrolünü sağlayarak izinsiz değişikliklerin önlenmesi.
4. **Veri Ömürleri:** Depolanan verilerin değiştirilemeyeceğini doğrulamak için dijital imza kullanma.
5. **Veritabanı Bütünlük Kontrolü:** Veritabanında bulunan kritik verilerin şifrelenmesi ve bütünlük kontrolünü sağlama.
6. **Dosya Erişim Kontrolü:** Statik dosyaların yetkisiz erişimlere karşı korunması için erişim kontrol mekanizmaları devreye sokma.
7. **Gizli Anahtar Yönetimi:** Statik anahtarları güvenli bir şekilde saklanması ve yönetilmesi.
8. **Veritabanı Şifreleme:** Statik verilerin şifrelenerek veri tabanında güvenli bir şekilde saklanması sağlama.
9. **Ölüm ve Şifreleme Kombinasyonu:** Statik dosyaların bütünlük kontrolünü sağlamak ve şifreleme ile birlikte dijital imza kullanarak güvenli artırmak.
10. **Dosya Güvenlik Duvarı:** Statik dosyaların korunması için dosya güvenlik duvarı oluşturulması.

1.6.2 2. Dinamik Varlıkların Korunması (Protection of Dynamic Assets)

1.6.2.1 Teorik Açıklama: Dinamik varlıklar, uygulama çalışırken oluşturulan ve sürekli değişen verilerdir. Bu verilerin korunması, özellikle oturum bilgileri ve dinamik anahtarlar

gibi hassas bilgilerin g ¼venli  ini sağlar.

1.6.2.2 Uygulamalar:

1. **Dinamik Anahtarların G ¼venli  i:** Dinamik anahtarların yalnızca belirli oturumlar sırasında kullanılması ve g ¼venli bir    ekilde değiştirilmesi.
2. **Oturum Bilgisi   zifreleme:** Kullanıcı oturumlarının gizliliğini sağlamak içsin oturum bilgilerini   zifreleme.
3. **Cihaz Parmak   zlerinin Korunması:** Cihaz parmak izlerinin yalnızca yetkili taraflarca doğrulanmasını sağlama.
4. **Oturum Verisi Koruması:** Dinamik oturum verilerinin   zifrelenerek g ¼vence altına alınması.
5. **Dinamik Anahtar Yönetimi:** Oturum sırasında kullanılan dinamik anahtarların g ¼venli bir    ekilde oluşturulması ve yönetilmesi.
6. **Oturum Zaman A    m  :** Kullanıcı oturumları içsin otomatik zaman aşımı mekanizması uygulayarak g ¼venli  i artırma.
7. **Verilerin Sürekli   zlenmesi:** Dinamik verilerin   zifrelenerek izlenmesi ve g ¼venlik ihlallerinin anında tespit edilmesi.
8. **Veri Manip  lasyonu Engelleme:** Dinamik verilerin manipüle edilmesini engelleyen g ¼venlik mekanizmaları kurma.
9. **Dinamik Veri   mzas  :** Oturum sırasında değiştirilen verilerin bütünlüğünü doğrulamak içsin dijital imza kullanma.
10. **Ger   ek Zamanlı Veri Analizi:** Oturum sırasında oluşan dinamik verileri analiz eden g ¼venlik protokollerini devreye sokma.

1.7 Varlık   zellikleri (Property of Assets)

1.7.0.1 Teorik Açıklama: Bir varlığın         , onun adını, tanımını, konumunu, kayna  n  , boyutunu, oluşturulma ve silinme zamanını i    r. Ayrıca, bir varlığın gizlilik (Confidentiality), bütünlüğü (Integrity) ve doğrulama (Authentication) gibi g ¼venlik gereksinimlerine karşı nasıl korunaca  n   belirlemek önemlidir.

1.7.0.2 Uygulamalar:

1. **Varlık   smi (Asset Name):** Varlığın adını belirleyerek bu varlığın ne olduğunu tanımlama.
2. **Tanım (Description):** Varlığın ne işlev g        n   ve hangi bilgileri i      ni açıklama.
3. **Konum (Location):** Varlığın bulunduğu veri tabanı, tablo veya kolon gibi fiziksel konumunu belirleme.
4. **Kaynak (Source):** Varlığın kayna  n   belirleyerek hangi süreç veya veri kaynağından geldiğini tanımlama.
5. **Boyut (Size):** Varlığın boyutunu belirleyerek depolama ihtiyaçlarını optimize etme.
6. **Oluşturulma Zamanı (Creation Time):** Varlığın oluşturulduğu tarihi ve zamanı belirleyerek log kayıtlarını tutma.
7. **Silinme Zamanı (Destroy Time):** Varlığın ne zaman imha edileceğini ve bu sürecin nasıl yönetileceğini belirleme.
8. **Varsayılan Değer (Default Value):** Varlığın varsayılan değerini tanımlayarak, ilk durumda nasıl olaca  n   belirtme.
9. **Gizlilik, Bütünlüğü ve Doğrulama:** Varlığın g ¼venlik gereksinimlerine göre koruma seviyelerini tanımlama (C - Confidentiality, I - Integrity, A - Authentication).
10. **Varlık Koruma   zemas  :** Her varlığın g ¼venlik ihtiyaçlarına göre     el bir koruma planı oluşturarak, hangi öğünlerin alınması gerektiğini belirleme.

1.8 Haftanın   zeti ve Gelecek Hafta

1.8.1 Bu Hafta:

- Kullanımda, Aktarımda ve Depolamada Veri G ¼venli  i

- Statik ve Dinamik Varlıkların Korunması

1.8.2 Gelecek Hafta:

- Sertifikalar ve Şifreleme Yöntemleri
- Kimlik Doğrulama ve Veri Güvenliği

3.Hafta – Sonu